

ข่าวจากเวทีเจรจาการค้าโลก

จัดทำโดย คณะผู้แทนถาวรไทยประจำองค์การการค้าโลกและองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก

ฉบับที่ 2/2562 มีนาคม พ.ศ. 2562

ทูตไทยขึ้นรับตำแหน่งประธานคณะมนตรีใหญ่ WTO ปี 2562

นางสาวสุนันทา กังวาลกุลกิจ เอกอัครราชทูตคณะผู้แทนถาวรไทยประจำองค์การการค้าโลก (WTO) และองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (WIPO) ณ นครเจนีวา รับตำแหน่งประธานคณะมนตรีใหญ่ WTO เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2562 ต่อจากผู้แทนญี่ปุ่น โดยเป็นคนไทยคนแรกที่ได้รับเกียรติให้ทำหน้าที่ดังกล่าวตั้งแต่มีการก่อตั้ง WTO เมื่อปี 2538 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเชื่อถือและความไว้วางใจของนานาชาติที่มีต่อประเทศไทย คณะมนตรีใหญ่เป็นองค์กรสูงสุดของ WTO ทำหน้าที่กำกับดูแลภาพรวมการดำเนินงานขององค์กร

WTO เป็นองค์กรระหว่างประเทศเพียงแห่งเดียวด้านการค้าระหว่างประเทศ มีหน้าที่เจรจาจัดทำและกำกับดูแลกฎกติกาทางการค้าที่ใช้บังคับกับสมาชิกทุกประเทศอย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ เพื่อสนับสนุนให้การค้าโลกมีความเสรียิ่งขึ้น นอกจากนี้ WTO ยังเป็นองค์กรเดียวที่มีกลไกการระงับข้อพิพาทด้านการค้าเพื่อสร้างความเป็นธรรมให้กับสมาชิกและทำให้การค้าระหว่างประเทศในปัจจุบันสามารถดำเนินได้อย่างโปร่งใสและสามารถคาดการณ์ได้ ส่งผลให้ WTO เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่าเป็นองค์กรที่มีบทบาทสำคัญในการผลักดันการค้าและเศรษฐกิจโลกให้เติบโตอย่างยั่งยืน และถูกนำไปใช้เป็นบรรทัดฐานในเวทีการค้ารอบอื่นๆ ทั่วโลก

การเข้ารับตำแหน่งในครั้งนี้ ถือว่ามีความท้าทายอย่างยิ่ง เพราะเป็นช่วงสภาวะเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศอยู่ในภาวะเฝ้าระวัง ซึ่งเป็นผลจากสงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน การเสริมสร้างความเข้มแข็งและความน่าเชื่อถือของ WTO จึงถือเป็นภารกิจสำคัญในการฟื้นฟูความเชื่อมั่นต่อระบบการค้าพหุภาคี นอกจากนี้ ยังมีประเด็นในการเตรียมประชุมรัฐมนตรีองค์การการค้าโลก ครั้งที่ 12 (MC12) ที่จะจัดขึ้นในเดือนมิถุนายน 2563 ซึ่งจะกำหนดทิศทางการค้าและการดำเนินการของ WTO ในอนาคต โดยเฉพาะการปฏิรูปองค์การการค้าโลก หรือ WTO Reform เพื่อให้ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของพลวัตทางการค้าได้ดียิ่งขึ้น ภารกิจของประธานคณะมนตรีใหญ่ซึ่งเป็นองค์กรสูงสุดของ WTO จึงมีทั้งการเสริมสร้างและผลักดันให้สมาชิกได้ข้อสรุปที่ทุกฝ่ายสามารถเห็นชอบร่วมกัน เพื่อให้การดำเนินงานของ WTO เป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพและเพื่อให้สมาชิกและประชาคมโลกมั่นใจว่า WTO ยังเป็นองค์กรสำคัญที่กำกับดูแล และสร้างความเป็นธรรมทางการค้าระหว่างประเทศ

องค์การการค้าโลกก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2538 โดยมีสมาชิกแรกตั้ง 128 ประเทศ ไทยเป็นสมาชิก ลำดับที่ 59 ปัจจุบันมีสมาชิกรวม 164 ประเทศ มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในนครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส ทำหน้าที่บริหารความตกลงทางการค้ากว่า 30 ฉบับ อาทิ ความตกลงเกษตร ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ ความตกลงว่าด้วยการอุดหนุนและมาตรการตอบโต้การอุดหนุน ความตกลงว่าด้วยมาตรการปกป้อง เป็นต้น โดยความตกลงฉบับล่าสุดคือ ความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกทางการค้า ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อปี 2560 นอกจากนี้ ยังมีองค์การทบทวนนโยบายทางการค้า (TRP) ของประเทศสมาชิก รวมทั้งองค์กรในการระงับข้อพิพาท (DSB) ทั้งนี้ WTO ยังมีกลไกในการเจรจาเพื่อปรับปรุงกฎเกณฑ์ระหว่างประเทศให้ทันสมัยและเป็นธรรม รวมทั้งเจรจาจัดทำกฎเกณฑ์ในเรื่องใหม่ๆ เช่น พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-commerce) เพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบการค้าที่เปลี่ยนแปลงไป
